NOUTĂŢI LEXICALE DE ORIGINE CHINEZĂ

RECENT CHINESE LEXICAL BORROWINGS

(Abstract)

Due to a huge distance between Romania and China, a linguistic influence of this language is not a large phenomenon. Yet, there are some lexical novelties, identified in our current press, which entered Romanian via other languages such as English and French. Our article deals with the study of these borrowings from an etymological and stylistical point of view. The influence of the language is far behind the economic and social connections between the two countries, since a large community of Chinese established in Romania a decade ago and became an important factor in commerce and gastronomy.

Keywords: language dynamic, borrowings, Chinese elements, gastronomy influence.

Diferenţele culturale, dar şi distanţele geografice fac din limba chineză un factor prea puţin implicat în fenomenul cunoscut drept dinamică a limbii române actuale. Totuşi, civilizaţia chineză constituie un punct de reper în progresul omenirii, motiv pentru care influenţa ideilor, a filozofiei, a tradiţiilor din acest colţ îndepărtat de lume nu poate fi neglijată. Cultura acestei măreţe naţiuni include construcţii celebre (cine nu a auzit de Marele Zid Chinezesc, de Palatul Imperial sau de Templul Cerului?), cu o arhitectură elaborată şi ingenioasă, literatură (în definitiv, a dat lumii doi câştigători ai Premiului Nobel pentru Literatură), pictură, sculpturi în jad şi nu numai, ceremonia ceaiului, operă, venerarea florii lotusului, acupunctură, tradiţii şi ritualuri, gastronomie etc. Totodată, disciplinarea minţii şi a trupului se realizează prin intermediul numeroaselor forme de arte marţiale, tai chi sau Qigong, toate având la bază o profundă filozofie.

Primele contacte oficiale – aflăm de pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe – au avut loc la Paris, în 1880, între Mihail Kogălniceanu şi trimisul

BDD-V4264 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 07:50:39 UTC)

special al Imperiului Chinez la Paris. Totuşi, primele informaţii despre această ţară le avem de la spătarul Nicolae Milescu, diplomat şi călător din secolul al XVIII-lea. Relaţiile diplomatice dintre România şi Republica China s-au stabilit abia în 1939, au fost întrerupte în 1941 şi reluate în 1949 (v. www.mae.ro). Astăzi, există relaţii care implică schimbul economic, educativ, cultural, ştiinţific, iar interesul celor mai tineri dintre români se verifică prin înfiinţarea unor clase de liceu în care limba chineză se studiază ca limbă modernă (există chiar şi Olimpiada de limbă chineză).

În studiul de faţă ne-am oprit asupra unui număr restrâns de unităţi lexicale a căror etimologie îndepărtată este limba chineză, datorită frecvenţei tot mai mari a acestora în presa contemporană, ştiut fiind faptul că media audio-vizuală şi scrisă înregistrează cel mai fidel noutăţile de ordin lexical, semantic ori frazeologic. Numărul real al acestor termeni este, probabil, mai mare decât inventarul nostru, însă noi ne-am raportat strict la atestarea lor în presă. Intervalul avut în vedere pentru selectarea cuvintelor şi a sintagmelor din presa actuală este aproximat între 1996–2012 (pot exista şi datări anterioare acestei perioade). Termenii înregistraţi şi analizaţi, mai ales din perspectivă etimologică, nu au intrat direct în limba română, ci via limba engleză sau franceză. Domeniile reprezentative sunt medicina tradiţională, filozofia şi gastronomia, ultimul susţinut şi de apariţia numeroaselor restaurante specializate care oferă delicatese din ce în ce mai gustate de români. Marile centre comerciale şi-au îmbogăţit ofertele în acord cu cererea şi adeseori vedem pe rafturi varza *pak choi*, pastele *wonton*, numeroase tipuri de sosuri exotice sau faimoasa tigaie *wok*. Nu trebuie pierdut din vedere nici numărul mare de comercianţi chinezi care şi-au creat propriile magazine şi care contribuie la popularizarea (deocamdată restrânsă) a produselor, a ideilor, a concepţiilor de viaţă, a tradiţiilor din propria ţară.

Trebuie, totuşi, să admitem că sursele cele mai bogate de material lingvistic le reprezintă publicaţiile, respectiv articolele, cu scop persuasiv-publicitar de prezentare a zonelor turistice îndepărtate sau cele referitoare la evenimente socio-politice din Orientul Îndepărtat care au dominat primele pagini ale publicaţiilor ultimelor două decenii şi nu numai. Din acest motiv, cele mai multe cuvinte aparţin domeniului culinar, respectiv ariei medicină tradiţională şi filozofie, fiind strict legate de realităţile extralingvistice pe care le reprezintă.

Existenţa anterioară în limba română a unor unităţi lexicale de origine chineză este dovedită de înregistrarea lor în dicţionarele din secolul trecut: DER inventariază 1 etimon chinez, DCR_2 – 3 cuvinte chineze, DCC– 24 de variante având la bază etimoane chineze, DNAR – 14 cuvinte chineze[1].

[1] Un volum de popularizare a realităţilor chineze, din 1983, conţinea numeroşi termeni din varia domenii, care nu s-au impus, firește, dar care au reintrat, parţial, după 1990: *he* ‘lotus’, *qi* ‘energie vitală’, *Tai Ji Quan* ‘exerciţii fizice (*tai chi*)’, *zhenjin fa* ‘metoda acelor şi a moxelor în acupunctură’, *Mao-tai* ‘rachiu făcut din seminţe de

BDD-V4264 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 07:50:39 UTC)

Lista care urmează grupează cuvintele selectate din punct de vedere **etimologic** şi **referenţial**, urmate de explicarea/definirea lor şi de cel puţin unu-două citate reprezentative din presa română. Acolo unde există o definire în citatul preluat, ni s-a părut inutilă reluarea acesteia.

1. Medicină tradiţională, filozofie:

Bagua s. '(filoz.) simbolul echilibrului yin şi yang, folosit în Feng Shui; desen octogonal chinez, înfăţişând 8 triunghiuri în jurul unei oglinzi, folosit în arta chineză antică „I Ching", prin care se prezicea viitorul': ***Bagua*** *Ki a anului dvs. de naştere şi a celui în curs vă va permite să vă descoperiţi personalitatea energetică Feng Shui* (Supliment NE nr. 2/2004: 3–5); *La birou este esenţial să identificaţi punctele cardinale, deoarece fiecare direcţie reprezintă un anumit tip de energie definită de* ***Bagua*** (www.ziare.com 14.11.2009) (din engl. *ba gua*; EWE – din chineză *bā* 'opt' + *guà* – simbolul divinităţii).

chi s., var. *qi*, *ki* '(med.) energia vitală în medicina tradiţională chineză': *Este vorba de buna circulaţie a lui* ***Qi*** *(suflul vital) şi a sângelui care ajută la păstrarea echilibrului* (E IV/1999: 104); *Feng Shui, arta antică chineză, este reprezentat simbolic de vânt (feng) şi apă (shui), elementele cele mai importante ale universului. Această artă te învaţă cum să utilizezi în avantajul tău puterea fluxului energetic (pozitiv şi negativ), acel aşa-zis* ***chi****, care însufleţeşte fiecare lucru* (U II/2003: 40); *Veche de sute de ani, Reiki este o tehnică orientală de vindecare (dezvoltată de Dr. Mikao Usui, teolog japonez), care asigură curgerea liberă a energiei numită „ki" în japoneză,* ***„chi"*** *în chineză, „prana" în sanscrită* (E I/2004: 101); *Conform filozofiei Feng Shui, casa este o fiinţă care se hrăneşte cu energia –* ***chi*** *– care trebuie să circule nestingherită şi să ajungă în toate colţurile locuinţei* (The One V/2004: 132); v. şi *Bagua* (din engl. *qi*; EWE – din chineză, *qi* 'aer, repiraţie').

Chi Nei Tsang sint. s '(med.) sistem chinezesc complet, de vindecare profundă (se mai numeşte şi masajul de transformare a *qi*-ului organelor interne), care lucrează cu fluxul energetic al celor cinci sisteme principale din corp: sistemul vascular, sistemul limfatic, sistemul nervos, sistemul tendino-muscular şi sistemul meridianelor de acupunctura': ***Chi Nei Tsang*** *– În limba chineză „chi" înseamnă „energie", iar „nei tsang" – „organe interne"* […]. *E o tehnică de masaj inventată de călugării taoişti şi constă în atingerea delicată a abdomenului pentru a stimula organele interne să funcţioneze eficient* (Av IX/2002: 105); *Masajul* ***Chi Nei Tsang*** *elimină dizarmoniile provocate de emoţii* (ZI ed. online 2.02.2008) (sint. chineză, via engl.).

Doin s. (med.): *În afară de ace, cel care practică acupunctura se poate servi în acelaşi scop de degete – digitopresiune sau de vechiul masaj Shiatsu (amintim chiar şi* ***Doin****: tehnica chinezească, ce are la bază aceleaşi principii*

gaolin', *po-mo* 'tehnică monocronă de pictură', *bai* 'monolog muzical (la operă)', *bin* 'dialog muzical (la operă)' etc (Ionescu 1983).

BDD-V4264 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 07:50:39 UTC)

ale acupuncturii şi ale masajului Shiatsu, care permite pacientului însuşi să deblocheze energiile adunate în propriul organism printr-o simplă apăsare a punctelor superioare şi inferioare); cel care practică acupunctura poate folosi Moxa, adică bastonaşe de pelinariţă ce sunt arse în relaţie cu punctele energetice (NE nr. 2/2003: 17–19) (din engl. *DoIn*).

feng shui sint. s. (filoz.): *În ultimii ani,* ***Feng Shui*** *a devenit o preocupare pe plan mondial* [...]. *Această filozofie urmăreşte reechilibrarea energiilor din mediul înconjurător şi a energiilor fiecărui individ în parte, folosindu-se de diverse structuri pozitive, sunete, parfumuri, culori, simboluri* (Av VII/2003: 66); *Înseamnă că eşti pregătit să te ghidezi după principiile* ***Feng Shui****, arta străveche de armonizare a energiilor, aplicabilă în orice domeniu* (Cosmo, I–II/2004: 80); […] *în calitate de iniţiatoare a conceptului* ***Feng Shui*** *Estetic Naturoenergetic, a acceptat să ne vorbească despre metoda sa de tratament* (NE nr. 1/2004: 19); v. şi *Bagua*, *chi* (din fr., engl. *feng shui*; PR – 1988; PL – din chineză *feng* ‘vânt’ + *shui* ‘apă’; EWE – sfârşitul sec. al XVIII-lea, din chineză *feng* + *shui* ‘vânt + apă’; ODNW).

Watsu s. (med.): ***Watsu*** *este o formă de masaj shiatsu, practicată în apă* (Av IX/2002: 105); *Şedinţele de* ***Watsu*** *au loc într-un bazin cu apă călduţă şi implică atât masajul cât şi mişcările uşoare de dans* (Av ed. online V/2007).

2. Alimentaţie:

dim sum s. c., var. *dim sim* (cuvânt din dialectul cantonez) ‘numele unei mâncări/fel de mâncare din bucătăria chineză, constând în găluşte fierte sau prăjite, umplute cu diverse alte produse şi consumate ca parte a unei mese sau ca simple gustări’: *La antreuri* [...] *maki şi sushi,* [...] *blinis de pui caramelizat, won-ton.* [...] *Supele cele mai căutate sunt cele de ravioli* ***Dim Sim*** *sau crema de ciuperci de pădure, iar dintre salate, cea Thai pare cea mai origianlă* (E VII/2002: 129) (din engl. *dim sum*, *dim sim*; Ox; EWE – din chineză/cantoneză *tim sam* literal ‘mic centru’).

(sos) ***hoi sin*** s., adj. var. *hoi-sin*, *hoisin* ‘sos de soia, specific zonei asiatice’: *2 linguri sos* ***hoi sin*** *(ori sos de soia)* (Av VI/2004: 98); *Sosul* ***hoi-sin*** *se găseşte în supermarketuri* […] (Av VIII/2004: 82); *Coaste de porc cu sos* ***hoisin*** (Av IX/2007: 86) (din engl. *hoisin (sauce)*; EWE: cuvânt chinez/cantonez ‘delicateţuri ale mării’).

pak choi s. c. ‘varză chinezească’: *Adaugă ceapă* […] *şi* ***pak choi*** *(varză chinezească)* (Av II/2006: 89); *Cina:* [...] *legume cu frunze verzi: varza furajera,* ***pak choi*** *şi spanac* (CSID ed. online XII/2008) (din engl. *pak choi*; EWE – din chineză *paăk ts’oì*, literal ‘legume albe’, Ox, APC).

wok s. n. (cuvânt din dialectul cantonez) ‘tip de tigaie adâncă specifică Asiei’: *Toate ingredientele sosului se pun în tigaie (****wok****), în afară de feculă şi de uleiul de susan* (2000 Plus 10/1998: 56); *Felurile sunt preparate în* ***wok****, instrument arhaic al bucătăriei asiatice, care păstrează nealterate toate proprietăţile ingredientelor* (E VII/2002: 129); *Într-un vas adâncit la mijloc*

BDD-V4264 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 07:50:39 UTC)

*(**wok**), încinge uleiul la foc mare până începe să fumege* (Av V/2004: 102); *Încinge o tigaie neadezivă (preferabil un **wok**) şi adaugă uleiul* (Av VI/2004: 98); […] *n-a fost nicio problemă să-mi explice ce înseamnă **„wok”*** (U III/2005: 47) (din fr., engl. *wok*; PR – 1980; PL; Ox; EWE – a doua jumătate a sec. al XX-lea)

wonton s., var. *won-ton* (cuvânt din dialectul cantonez) ‘tip de paste; găluşte din tăieţei, cu diverse umpluturi, fierte sau prăjite’: [Pentru o reţetă de scoici cu vinete şi sos de maioneză] *ulei vegetal, 12 porţii de paste **wonton*** [...]*, un sfert de linguriţă de wasabi* [E IX/2001: 120]; v. şi *dim sum* (din engl. *wonton*; Ox).

3. Sporturi, arte marţiale:

Qi Gong s., var. *Qigong*[1]: *Formele **Qigong**, deşi foarte variate, au în general o seamă de exigenţe comune* [...] (F V–VI/1990: 31); ***Qi Gong** – combinaţia de exerciţii de concentrare, respiraţie controlată şi mişcare lentă dirijată revitalizează organismul şi doar ai aplicat una dintre teoriile medicinei tradiţionale chineze* (reclamă a unei agenţii de turism – 2003); ***Qigong** este un sistem de exerciţii pentru trup şi minte, păstrat din antichitate, care şi-a dovedit eficienţa pe deplin în patria lui de origine* (Av XI/2004: 152) (din engl. *Qigong* < chineză *chi kung* ‘cultivarea energiei’).

tai-chi s. c., var. *tai chi* (din sintagma chineză *tai-chi-chuan*) ‘formă chineză de exerciţii fizice caracterizate printr-o serie de mişcări foarte lente, asemănătoare mişcărilor din balet’ : *Pe lângă concentrarea spirituală, **Tai Chi** dezvoltă puterea şi flexibilitatea, îmbunătăţind ţinuta şi echilibrul* (Cosmo I/2000: 37); *Ce legătură este între **tai-chi**, Falun Gong, spiritualitatea tibetană, budism, Aum, asceză, politică şi crimă în masă?* (E XII/2002: 66) (din fr. *taï chi*, engl. *t’ai chi*; PR – 1978; PL; Ox; EWE).

wu shu s., var. *wushu* ‘artă marţială chinezească’: *Rezultate: puterea, flexibilitatea şi viteza sunt elementele vizate de **Wu shu*** (Cosmo I/2000: 37); *Jet Li a fost prezent la Campionatul Mondial de **Wushu*** (Realitatea TV 14.11.2007) (din fr., engl. *wu shu*, *wushu*; Dimitrescu 2003: 154, cuvânt japonez, datat 1990; EWE – sfârşitul sec. al XX-lea, din chineză *wǔ shù* ‘tehnică militară’).

4. Diverse (incluzând cuvinte care au legătură cu realităţile chineze ori dezvoltări semantice recente):

hti s.: *Aceasta* [pagoda – n.n.] *se îngustează spre partea superioară, încoronată de un **hti** (element tipic al arhitecturii tradiţionale a pagodelor,*

[1] „Qigong-ul este o sumă de exerciţii prin care qi-ul (denumire dată în medicina tradiţională chineză energiei existente în noi şi în univers, indiferent de forma particulară sub care se prezintă) este controlată în vederea restabilirii sau întăririi stării de sănătate a individului” (Ene 1990: 67).

BDD-V4264 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 07:50:39 UTC)

în formă de umbrelă). [...] *De pe* ***hti*** *se înalţă o giuretă încrustată cu pietre preţioase* (Av V/2003: 162); *De la baza voluminoasa în formă de bulb se ridică un trunchi aurit, care se îngustează spre elegantul* ***hti*** *– o „umbrelă" de fier aurită de care atârnă clopoţei de aur şi argint care sună uşor în bătaia vântului* (www.replicahd.ro 11–17.11.2007) (etim. incertă).

ming-law s.: [Reţetă pentru „Raţă Pekin"] *Se pune raţa la fiert în apă cu zahăr şi oţet, timp de două minute* [...]. *Se bagă la cuptor (un cuptor special, vertical –* ***ming-law****), până se rumeneşte* (BM IX/2004: 92) (probabil via engl., fr.).

Panchen Lama s. c. invar. (din cuvântul chinez *bānchán* şi cuvântul tibetan *lama*) 'grad imediat inferior celui de Dalai-Lama': *Începând cu 1713, aici a fost cetatea de scaun a celor care au deţinut titlul de* ***Panchen Lama****, al doilea rang ca importanţă în ierarhia religios-statală tibetană, după Dalai Lama* (Av II/2004: 126); *În anul 1995, guvernul de la Beijing l-a respins pe tânărul ales de Dalai Lama pentru funcţia de* ***Panchen Lama****, o altă demnitate înaltă în budismul tibetan* [...] (EZ ed. online 22.02.2010) (din fr., engl. *panchen lama*; PR; PL; Ox; EWE).

Santa-Wu shu sint. s., var. *wushu santa*, *Sanda Wu hu* '(sport) şcoală de arte marţiale': *Ediţia din acest an a Cupei României la* ***wushu santa*** *full contact s-a desfăşurat la Constanţa* […] (Evenimentul.ro 6.08.2001); […] *din păcate, mi-e imposibil să fac diferenţa între Zen-Do,* ***Santa-Wu Shu****, Thai Box, Kempo şi alte şcoli de arte marţiale, deci, pentru a evita confuziile, le voi spune, simplu, karate* (E VIII/2003: 91) (probabil din *sanda/sanshou* 'luptă liberă' + *wu shu*).

seychuan s., adj. 'ceea ce este tipic zonei Sichuan din China; (alim.) contextual, tip de salată asiatică': *Salata* ***Seychuan****: 90000 lei* (U III/2005: 152); *Piper chinezesc (****Sichuan****). Este unul dintre ingredientele principale din amestecul de cinci condimente* (Av ed. online II/2006) (după numele zonei Sichuan, din sudul Chinei; cf. engl. *Sichuan swollen stem mustard* 'muştar chinezasc tsa-tsai' – din provincia chineză Sichuan, *Szechuan pepper*, fr. *poivre du Sichuan* 'piper japonez/chinezesc' – APC).

yo-yo s. c. n., adj. (în sintagma *efectul yo-yo* – sens nou; din chineză, via filipineză): *Când vrei să slăbeşti, de obicei ţii o dietă drastică, slăbeşti, după care începi să mănânci din nou normal şi... pui la loc tot ce ai pierdut, chiar şi ceva în plus. Acest efect e numit* ***„yo-yo"*** *şi nu face altceva decât să-l descurajeze şi să-l demobilizeze pe cel care vrea să slăbească* (Av II/2003: 97); *Ca să nu apară efectul* ***„yo-yo"*** *(să nu se îngraşe la loc), fetele va trebui să se abţină* […] (U VI/2004: 112) (din fr. *yo-yo*, *yoyo*; MDN – 'jucărie; joc'; PR – 1931; Ox; EWE – prima jumătate a sec. al XX-lea; iniţial, cuvântul denumea o jucărie din Filipine; aici sens nou, probabil calc semantic după engl.)

BDD-V4264 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 07:50:39 UTC)

Notăm faptul că în textele surse aceste cuvinte sunt scrise, de regulă, cu litere italice, marcându-se astfel recunoaşterea lor drept xenisme. Totuşi, acest fapt se întâmplă şi cu acei termeni deja intraţi în vocabularul comun: *Yang*, *Yin*, *kung-fu*, *ginseng* etc. Sensurile sunt precizate fie sub forma unei definiţii (v. *qigong*), fie între paranteze sau între virgule.

O dezvoltare semantică, realizată, cel mai probabil, în limba engleză este, *yo-yo*, care desemnează astăzi, nu numai jucăria cunoscută încă de la începutul secolului al XX-lea, ci şi efectul prin care cineva slăbeşte şi se îngraşă la loc, cu o viteză asemănătoare obiectului destinat jocului. Tot din limba engleză a fost preluat şi derivatul *seychuan*, care denumeşte un tip de salată, iar prin extindere, tot ceea ce este legat de zona Sichuan din China.

Un posibil compus într-o limbă intermediară (probabil, engleza) este termenul care denotă şcoala de arte marţiale *Santa-Wu shu/wushu santa/ Sanda Wu shu* pentru care nu am identificat un etimon chinez.

Sub aspect **morfologic**, se observă că toate cuvintele cercetate intră în categoria substantivelor. Câteva sunt substantive compuse (*dim sum*, *pak choi*, *tai chi* etc.), altele sunt sintagme substantivale (*Chi Nei Tsang*, *feng shui*), deşi diferenţierea este greu de făcut. Combinaţia *hoi sin* ‘sos de soia’ poate funcţiona ca substantiv sau ca adjectiv asociat cuvântului „sos” (ultima variantă având caracter pleonastic). Aceeaşi situaţie, a dublei clasificări, se întâlneşte şi în cazul lui *seychuan* sau *yo-yo*, care pot apărea ca substantive sau, mult mai frecvent, cu valoare adjectivală în sintagmele *salată/supă/ orez/ pui seychuan*, *efectul yo-yo* (ultima, utilizată în nutriţie).

Toate elementele înregistrate se comportă ca părţi de vorbire invariabile, motiv pentru care nu s-a notat nicio formă de plural, ceea ce face dificil de menţionat genul în care se înscriu aceste substantive. Nici în privinţa ataşării articolului hotărât nu se poate face vreo observaţie, toate unităţile funcţionând invariabil.

Pronunţia acestor noutăţi lexicale reprezintă un alt aspect dificil de clarificat, dat fiind faptul ca nu au avut timp să se adaptaze regulilor limbii române, iar tendinţa este de a folosi variantele de pronunţie din limbile intermediare sau, în unele cazuri, variante *românizate* forţat (de pildă *wok* este folosit atât în varianta fonetică [vok] sau în varianta engleză [wok], ultimul fiind mai frecvent în zona televiziunilor cu specific gastronomic, în care vorbitorii sunt români).

La nivel **stilistico-funcţional**, menţionăm frecvenţa unor unităţi lexicale din domeniul medicinei tradiţionale (au apărut numeroase forme de acupunctură, de masaj, alături de alţi termeni care provin, de regulă, din limba japoneză – *moxa*, *reiki*, *shiatsu*), al filozofiei, al sportului şi al gastronomiei[1].

[1] Pentru explicare unor termeni gastronomici, am apelat la seria revistelor de specialitate *BBC–Good Food* (ediţia românească), la informaţiile de pe internet (Wikipedia.org).

BDD-V4264 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 07:50:39 UTC)

Trebuie să recunoaştem că sursele cele mai bogate le-au reprezentat acele reviste (publicaţii lunare – *Avantaje*, *Unica*, *Estetica*, *Look* ş.a.) care copiază sau reprezintă chiar variantele româneşti ale unor publicaţii străine (*Elle*, *Cosmopolitan*, *Beau Monde*, *Les Nouvelles Esthétiques*, *Marie Claire*) şi în plus, acest tip de reviste se adresează unui segment restrâns de populaţie, ceea ce înseamnă o circulaţie mai redusă decât a cuvintelor înregistrate din cotidiene sau de la televiziuni. Mai mult, unele articole – cum ar fi cele despre călătorii în ţările îndepărtate, despre arhitectură sau cele despre domeniul culinar – cuprind şi cuvinte folosite accidental, adică termeni preluaţi din limba chineză fără a fi traduşi ori, dimpotrivă, sunt explicaţi, dar nu au şanse de a se impune în limba în care au intrat, termeni transpuşi în articol pentru originalitate, autenticitate.

Din cotidianele sau posturile de televiziune româneşti (*Evenimentul zilei*, *Realitatea TV* etc.) am reţinut în general termeni legaţi de tradiţii, sporturi, arte marţiale, alimentaţie. Foarte multe cuvinte noi provin din domeniul gastronomiei, datorită apariţiei numeroaselor restaurante specializate, din ce în ce mai vizitate de români.

Concluzie:

Dintre elementele înregistrate, s-au impus deja câteva din medicina tradiţională şi din artele marţiale (*chi*, *feng shui*, *tai chi*, *wu shu*, alături de mai vechiul termen *kung fu*), iar altele, din gastronomia celebră a Chinei sunt pe cale să se impună, ceea ce s-a întâmplat în Occident şi în SUA, unde meniurile zilnice includ faimoasele pachetele de primăvară chinezeşti, raţa Pekin, găluştile wonton, tăieţeii îmbibaţi în sosuri cu arome orientale, supe diverse etc.

SURSE

Av: *Avantaje* – revistă, ediţia românească.
BM: *Beau Monde* – revistă, ediţia românească.
Cosmo: *Cosmopolitan* – revistă, ediţia românească.
CSID: *Ce se întâmplă, doctore?* – revistă.
2000Plus – revistă.
E: *Elle* – revistă, ediţia românească.
Est: *Estetica* – revistă.
Evenimentul.ro – ediţia online a ziarului *Evenimentul regional al Moldovei*.
EZ: *Evenimentul zilei* – ziar.
NE: *Les Nouvelles Esthétiques* – revistă, ediţia românească.
RealitateaTV – canalul de televiziune *Realitatea*.
The One – revistă, ediţia românească.
U: *Unica* – revistă.

BDD-V4264 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 07:50:39 UTC)

www.replicahd.ro – săptămânal de opinie şi informare al judeţului Hunedoara.
www.ziare.com.
ZI: *Ziarul de Iaşi* – ziar.

BIBLIOGRAFIE

Dimitrescu, Florica, 2003, „Elemente japoneze recente în limba română", în *Drumul neîntrerupt al limbii române*, vol. al II-lea, Cluj-Napoca, Editura Clusium, p. 147–185.
Ene, Laurenţiu, 1990, *Kinetoterapie orientală*, Bucureşti, Editura Cronos.
Ionescu, Haralambie Bică, 1983, *China. Miniaturi*, Bucureşti, Editura Sport-Turism.
Vintilă-Rădulescu, Ioana, 2007, *Limbile statelor lumii. Mică enciclopedie*, Bucureşti, Editura Meronia.
Walter, Henriette, 1997, *L'Aventure des mots français venus d'ailleurs*, Paris, Laffont.

SIGLE

APC: Ana Maria Gal, *Alimente şi preparate culinare din bucătăria românească şi internaţională. Dicţionar explicativ român-englez-german-francez-italian*, Bucureşti, Editura Allfa, 2007.
DCC: Al. Graur, *Dicţionar de cuvinte călătoare*, Bucureşti, Editura Albatros, 1978.
DCR_2: Florica Dimitrescu, *Dicţionar de cuvinte recente*, ediţia a II-a, Bucureşti, Editura Logos, 1997.
DEX: *Dicţionarul explicativ al limbii române*, ediţia a II-a, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 1998.
DER: Alexandru Ciorănescu, *Dicţionarul etimologic al limbii române*, ediţia românească, Bucureşti, Editura Saeculum I.O. 2001.
DNAR: Elena Trifan, Adrian Ioan Trifan, *Dicţionar de neologisme şi abrevieri recente*, Scrisul Prahovean – Ceraşu, 2003.
EWE: *Encarta World English Dictionary*, London, Bloomsbury, 2001.
MDN: Florin Marcu, *Marele dicţionar de neologisme*, ediţia a VIII-a, revăzută, augmentată şi actualizată, Bucureşti, Editura Saeculum I.O., 2006.
ODNW: *The Oxford Dictionary of New Words*, Oxford University Press, 1998.
Ox: *Oxford English Reference Dictionary*, Second edition, revised, Oxford University Press, 2002.
PL: *Le Petit Larousse Illustré*, Paris, 2003.
PR: *Le Nouveau Petit Robert*, Paris, 2003.

Mădălina STĂNCIOI-SCARLAT
Şcoala Centrală, Bucureşti

BDD-V4264 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 07:50:39 UTC)